

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 januari 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de oprichting van een Federale
raad voor vrijwilligerswerk**

(ingediend door de heren Paul Timmermans
en Joos Wauters, mevrouw Pierrette Cahay-
André, de heer Jean-Marc Délizée,
mevrouw Magda De Meyer
en mevrouw Simonne Creyf)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 janvier 2002

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**pour l'installation d'un conseil fédéral
du volontariat**

(déposée par MM. Paul Timmermans et
Joos Wauters, Mme Pierrette Cahay-André,
M. Jean-Marc Delizée et
Mmes Magda De Meyer
et Simonne Creyf)

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SPA	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : alg.zaken@deKamer.be		Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : aff.generales@laChambre.be	
--	--	---	--

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Verenigde Naties hadden 2001 uitgeroepen tot het «Internationaal jaar van de vrijwilligers». In zijn resolutie nr. 2000/25¹ heeft de Economische en sociale raad van de Verenigde Naties de commissie Sociale Ontwikkeling verzocht om, ten behoeve van de algemene vergadering, gepaste voorstellen en aanbevelingen te formuleren ter versterking van de bijdrage van het vrijwilligerswerk aan de sociale ontwikkeling.

De Koning Boudewijnstichting raamt het aantal vrijwilligers in België op 1,5 miljoen of 17 procent van de bevolking. Dankzij hun inzet ontwikkelen zich acties-structuren die werk verschaffen aan 160.000 voltijds equivalenten (cijfers van de Koning Boudewijnstichting – december 1999).

Op federaal vlak zijn formele initiatieven genomen om, in de loop van dit internationale jaar, de sociale en juridische situatie van de vrijwilligers daadwerkelijk te verbeteren.

In de Kamer zijn daartoe verschillende wetsvoorstellen ingediend en begin 2001 werd een regeringscommissaris, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen, expliciet belast met het vrijwilligersvraagstuk.

Voorts heeft op 5 december 2000 in het parlement een officiële ontmoeting plaatsgevonden onder het voorzitterschap van de heer De Decker voor de Senaat en de heer De Croo voor de Kamer. Bovendien heeft een nationaal comité voor de vrijwilligers al twee keer vergaderd en werden in de Kamercommissie voor de Sociale Zaken hoorzittingen gehouden.

België heeft geen officiële structuren waarin de vrijwilligers vertegenwoordigd zijn. Momenteel organiseren twee vzw's het overleg tussen de verenigingen, alsook de promotie van het vrijwilligerswerk. Het gaat om het «Platform voor volontariaat», dat 270 Vlaamse verenigingen bundelt, en om de «*Association pour le volontariat*», die 800 Waalse en 300 Brusselse verenigingen vertegenwoordigt.

In onze buurlanden zijn erkende en gesubsidieerde koepelorganisaties actief die vrijwilligers vertegenwoor-

¹ Resolutie van de Economische en sociale raad van 28 juli 2000, Engelse tekst in *Resolutions and decisions adopted by the Economic and Social Council at its substantive session of 2000*, E/2000/INF/2/Add.2, blz. 56, Internet-adres: <http://www.un.org/documents/ecosoc/dec/2000/edec2000-inf2-add2.pdf>.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'année 2001 a été proclamée «Année internationale du volontariat» par les Nations Unies. Dans sa résolution 2000/25¹, le conseil économique et social des Nations Unies a prié la commission de développement social de formuler des propositions et des recommandations appropriées à l'assemblée générale en vue de renforcer la contribution du volontariat au développement social.

En Belgique, la Fondation Roi Baudouin estime à 1,5 million le nombre de personnes qui sont engagées comme volontaires, soit 17 % de la population. Grâce à leur travail, des structures d'action se développent et occupent plus de 160.000 emplois salariés équivalents temps plein (chiffres Fondation Roi Baudouin – décembre 1999).

Des initiatives formelles ont été prises au niveau fédéral pour que, durant cette année internationale, la situation sociale et juridique des volontaires bénéficie d'une amélioration effective.

Plusieurs propositions de loi ont été déposées à la Chambre et une commissaire du gouvernement, adjointe au ministre des Affaires sociales et des Pensions, a été explicitement chargée du thème du volontariat, au début de l'année 2001.

Une rencontre officielle a également été organisée au Parlement sous la présidence de Monsieur De Decker pour le Sénat et Monsieur De Croo pour la Chambre le 5 décembre 2000. En outre, un comité national des volontaires s'est déjà réuni deux fois et des auditions ont été organisées à la commission des Affaires sociales de la Chambre.

En Belgique, il n'existe pas de structures officielles de représentation du volontariat. Deux ASBL organisent aujourd'hui la concertation entre les associations et la promotion du volontariat. Il s'agit de l'«Association pour le volontariat» qui rassemble 800 associations en Wallonie et 300 à Bruxelles ainsi que «*Platform voor volontariaat*» qui rassemble 270 associations en Flandre.

Dans les pays limitrophes, on compte des organismes de représentation reconnus et subventionnés qui

¹ Résolution du Conseil économique et social du 28 juillet 2000, texte en anglais dans «Resolutions and decisions adopted by the Economic and Social Council at its substantive session of 2000», E/2000/INF/2/Add.2, p. 56, adresse URL : <http://www.un.org/documents/ecosoc/dec/2000/edec2000-inf2-add2.pdf>.

digen, met elk hun eigen doelstellingen en structuren. Denken we daarbij aan de «*National council for voluntary organisations*» (NCVO)² in Engeland, aan de «*Conseil national de la vie associative*» (CNVA)³ en de «*Conférence permanente des coordinations associatives*» (CPCA)⁴ in Frankrijk, alsook aan het «*Centro Nazionale per il volontariato*» (CNV)⁵ in Italië. In Nederland bestaat geen officiële koepelorganisatie, maar de «*Nederlandse organisaties vrijwilligerswerk*» (NOV)⁶ ontvangen wel financiële steun van de regering.

Op bladzijde 15 van haar verslag «Elementen inzake een beleid voor vrijwilligers en vrijwilligerswerk» (september 2001) preciseert de Koning Boudewijnstichting terzake dat de overheid op federaal vlak een adviserend orgaan zou moeten oprichten, dat zou worden belast met het formuleren van adviezen en aanbevelingen over alle aangelegenheden die verband houden met vrijwilligerswerk.

De Koning Boudewijnstichting heeft verschillende scenario's uitgetekend met betrekking tot die zogenaamde «Federale raad voor vrijwilligerswerk».

Tevens heeft de stichting «verschillende pistes bestudeerd om de kennis en nauwkeurige en systematische informatie over vrijwilligerswerk te verzekeren» en heeft zij zich, meer in het bijzonder, gebogen over de mogelijkheid om een «Observatorium van het vrijwilligerswerk» op te richten (blz. 15).

Nog volgens de Koning Boudewijnstichting vergt «de verbetering van de kennis en de vertegenwoordiging van vrijwilligerswerk in België [...] twee complementaire maatregelen:

- de eerste groep maatregelen valt voornamelijk onder de bevoegdheid van de gewest- of gemeenschapsregeringen en heeft voornamelijk te maken met de initiatieven voor de bevordering en de vertegenwoordiging van vrijwilligerswerk [...],
- het tweede soort maatregelen is vooral een taak voor de federale overheden: de oprichting van een raadgevend orgaan voor de problematiek van vrijwilligerswerk [...]» (blz. 37).

représentent les volontaires et ont des finalités et des modes de constitution différents. Ainsi, on peut citer le «*National council for voluntary organisations*» (NCVO)² en Angleterre, le «*Conseil national de la vie associative*» (CNVA)³ et la conférence permanente des coordinations associatives (CPCA)⁴ en France, le «*Centro Nazionale per il volontariato*» (CNV)⁵ en Italie. Il n'y a pas de centre officiel aux Pays-Bas, mais le «*Nederlandse organisaties vrijwilligerswerk*» (NOV)⁶ est soutenu financièrement par le gouvernement.

Le rapport de la Fondation Roi Baudouin «Eléments pour une politique du volontariat» – septembre 2001, précise à ce sujet (page 15) qu'il s'agirait pour les autorités publiques de mettre sur pied, au niveau fédéral, un organe consultatif dont la mission serait la formulation d'avis et de recommandations sur toutes les matières ayant trait au volontariat.

La Fondation Roi Baudouin évoque «un conseil fédéral du volontariat» sous différents scénarii.

La Fondation a aussi examiné des «pistes susceptibles d'assurer une connaissance et une information rigoureuses et systématiques sur le volontariat» et particulièrement, une formule d'un «observatoire du volontariat».

Selon la Fondation Roi Baudouin, «l'amélioration de la reconnaissance et de la représentation du volontariat en Belgique passe par deux types de mesures complémentaires :

- le premier type semble principalement du ressort des gouvernements régionaux ou communautaires dans la mesure où il s'agissait de renforcer les initiatives (...) pour la promotion et la représentation du volontariat ;
- le second type de mesures concerne davantage le fédéral : (...) création d'un organe consultatif propre à la problématique du volontariat» (page 39).

Paul TIMMERMANS (AGALEV-ECOLO)
Joos WAUTERS (AGALEV-ECOLO)
Pierrette CAHAY-ANDRE (PRL-FDF-MCC)
Jean-Marc DELIZEE (PS)
Magda DE MEYER (SP)
Simonne CREYF (CD&V)

² Internet-adres: <http://www.ncvo-vol.org.uk/>.

³ Internet-adres: http://www.vie-associative.gouv.fr/interlocuteurs/autres_instances_nationales/cnva.htm.

⁴ Internet-adres: http://www.vie-associative.gouv.fr/interlocuteurs/autres_partenaires/cpca.htm.

⁵ Internet-adres: <http://cnv.cpr.it/>.

⁶ Internet-adres: <http://www.nov.nl/>.

² Adresse URL : <http://www.ncvo-vol.org.uk/>

³ Adresse URL : http://www.vie-associative.gouv.fr/interlocuteurs/autres_instances_nationales/cnva.htm

⁴ Adresse URL : http://www.vie-associative.gouv.fr/interlocuteurs/autres_partenaires/cpca.htm

⁵ Adresse URL : <http://cnv.cpr.it/>

⁶ Adresse URL : <http://www.nov.nl/>

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS:

1. Gelet op de beslissing van de Verenigde Naties om 2001 uit te roepen tot het Internationaal jaar van de vrijwilligers, waardoor het streven wordt bevestigd om de bijdrage van het vrijwilligerswerk aan de sociale ontwikkeling te vergroten;
2. Gelet op de inzet van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie;
3. Gelet op de aandacht die de federale overheidsinstanties aan het vraagstuk hebben besteed;
4. Gelet op de diverse wetsvoorstellen die alle werden ingediend om vrijwilligerswerk in de praktijk makkelijker te maken;
5. Gelet op het belang van het vrijwilligerswerk in de ontwikkeling van een participerend burgerschap;
6. Gelet op de veelheid aan verenigingen die er in België, dankzij vrijwilligerswerk, voor zorgen dat zowel de individuele burgers (meerbepaald de minst bedeelden) als de gemeenschap aanzienlijke voordelen kunnen genieten, en die voorts ook bijdragen tot het onderbouwen en handhaven van een rijk sociaal weefsel en een beter klimaat van wederzijds vertrouwen en cohesie;
7. Gelet, tot slot, op de noodzaak om die verenigingen en hun vrijwilligers te garanderen dat zij kunnen beschikken over officiële plaatsen waar zij:
 - a. hun vrijwilligerswerk waardevol kunnen invullen, zowel ten aanzien van het grote publiek als ten aanzien van de officiële instanties;
 - b. al het noodzakelijke overleg kunnen organiseren tussen de verenigingen en de overheid;
 - c. alle informatie kunnen analyseren en verspreiden die te pas kan komen voor de ontwikkeling van het vrijwilligerswerk.

VRAAGT DE REGERING:

A. Met bekwame spoed te ijveren voor de oprichting van een Federale raad voor vrijwilligerswerk, met als taak: adviezen uitbrengen, op eigen initiatief of op verzoek van de regering maatregelen voorstellen en publieksinformatie verstrekken;

PROPOSITION DE RÉOLUTION

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS :

1. Considérant la décision des Nations Unies de faire de 2001 l'année du volontariat consacrant ainsi la volonté de renforcer la contribution du bénévolat au développement social ;
2. Considérant les enjeux de la présidence européenne assumée par la Belgique ;
3. Considérant l'intérêt manifesté par les autorités fédérales à cette problématique ;
4. Considérant les diverses propositions de loi déposées, visant toutes à améliorer l'exercice du volontariat ;
5. Considérant l'importance du volontariat dans le développement d'une citoyenneté participative ;
6. Considérant la multiplicité des associations qui, en Belgique, grâce au volontariat, apportent des avantages sensibles aux individus, notamment les plus précarisés, et aux collectivités, et contribuent à alimenter et à entretenir un tissu social plus riche et un meilleur climat de confiance mutuelle et de cohésion ;
7. Considérant enfin, la nécessité d'assurer à ces associations et à leurs volontaires, des lieux officiels pour :
 - a. valoriser le volontariat tant vis-à-vis du grand public que des instances officielles,
 - b. réaliser toutes les concertations nécessaires entre les organisations et les pouvoirs publics,
 - c. analyser et diffuser toutes les informations utiles au développement du volontariat ;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT :

A. D'œuvrer rapidement à la mise en place d'un conseil fédéral du volontariat chargé de remettre des avis, de proposer des mesures d'initiative ou sur demande du gouvernement, d'informer le public et de proposer des mesures ;

B. Op federaal vlak een waarnemingscentrum van het vrijwilligerswerk in te stellen, dat de evolutie zou moeten volgen van de activiteiten waarin het vrijwilligerswerk zich ontplooit;

C. De deelgebieden ertoe aansporen de bestaande initiatieven te ondersteunen en verder uit te bouwen.

31 oktober 2001

B. De créer, sur le plan fédéral, un observatoire du bénévolat chargé de suivre l'évolution des activités dans lesquelles s'exerce le volontariat ;

C. D'inciter les entités fédérées à soutenir et renforcer les initiatives existantes.

31 octobre 2001

Paul TIMMERMANS (AGALEV-ECOLO)
Joos WAUTERS (AGALEV-ECOLO)
Pierrette CAHAY-ANDRE (PRL-FDF-MCC)
Jean-Marc DELIZEE (PS)
Magda DE MEYER (SP.A)
Simonne CREYF (CD&V)